

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Зіставна лексикологія
Освітня програма	Переклад (англійська та німецька мови) Переклад (англійська та французька мови) Переклад (англійська та польська мови)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Іспит
Мова викладання	Англійська
Викладач	Павлова Ольга Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-rhf/sklad-kafedri/121-personalii/633-pavlova-olha-ivanivna
E-mail викладача	olha.pavlova@rshu.edu.ua

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Запропонований курс ставить за мету забезпечити узагальнений і системний розгляд проблематики зіставної лексикології англійської та української мов на основі загальної теорії зіставного мовознавства. Основними завданнями вивчення дисципліни «Зіставна лексикологія» є ознайомлення студентів із предметом і завданнями зіставної лексикології, структурними методами вивчення лексичної системи мови та їх застосуванням у зіставній лексикології; словом як фундаментальною одиницею мови та його структурою в англійській та українській мовах, проблемою еквівалентності слів двох зіставляваних мов; словотвором, продуктивними способами словотворення в англійській та українській мовах, способами словотворення, характерними тільки одній із зіставляваних мов; значенням та семантичною структурою слова, асиметрією обсягів значення англійських та українських слів, які вважаються еквівалентами; лексико-семантичними явищами синонімії, антонімії, омонімії та паронімії; етимологією, функціонуванням слів спільного походження у двох мовах, проблемою запозичень та їхньої асиміляції, словами-інтернаціоналізмами та проблемою хибних друзів перекладача; стилістичним розширенням лексики у двох мовах, особливостями лексики функціональних стилів в англійській та українській мовах; англійською та українською фразеологією, проблемою фразеологічних еквівалентів та використання паремій у двох мовах. **Програмні компетентності:** а) здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; б) здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

в) уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; г) здатність спілкуватися іноземною мовою; г) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; д) здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; е) здатність проведення досліджень на належному рівні; є) усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ; ж) здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; з) здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії англійської та німецької мов; и) здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди англійської та німецької мов, описувати соціолінгвальну ситуацію; і) здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; ї) усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською, англійською та німецькою мовами; й) здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**: основні теоретичні положення дисципліни, визначення основних термінів (слово, словотвір, семантика, значення, етимологія тощо), структурні методи вивчення лексики, морфологічну і семантичну структури англійських та українських слів, лексико-семантичні явища (синонімія, антонімія, омонімія та паронімія) обох мов, способи словотворення і етимологію двох зіставляваних мов, англійську та українську фразеологію. Вивчаючи, здобувачі вищої освіти повинні **вміти**: визначати морфологічну структуру слів і структурний тип слів обох зіставляваних мов на основі морфемного аналізу; визначати типи значення і схарактеризувати семантичну структуру англійських та українських слів, визначати системні відношення між мовними одиницями в англійській та українській мовах; визначати тип словотворення в англійській та українській мовах; визначати походження англійських та українських слів на основі етимологічного аналізу. **Програмні результати**: а) ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; б) організовувати процес свого навчання й самоосвіти; в) розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; г) знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності; г) характеризувати діалектні та соціальні різновиди англійської та німецької мов, описувати соціолінгвальну ситуацію; д) знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; е) аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; є) здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, спеціальний філологічний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів; ж) знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності; з) збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання; и) мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Слово, його структура та методи вивчення

Тема 1. Теоретичні проблеми зіставної лексикології.

Тема 2. Морфологічна структура слів англійської та української мов.

Змістовий модуль 2. Утворення, семантика й етимологія англійських та українських слів

Тема 3. Способи словотворення в англійській та українській мовах.

Тема 4. Значення слів та лексико-семантичні явища обох зіставляваних мов.

Тема 5. Походження слів у англійській та українській мовах.

Змістовий модуль 3. Стилiстичне розшарування лексики i фразеологiя

Тема 6. Стилiстична класифiкацiя лексики англiйської та української мов.

Тема 7. Фразеологiя i проблема фразеологiчної еквiвалентностi в двох мовах.